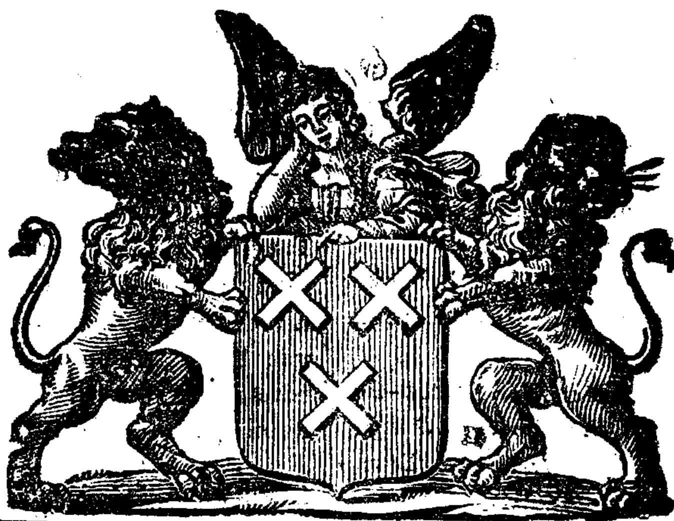
No. 258. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag den 28 en 29 October.

LATERE BERIGTEN DER COURANT
van Zaturdag den 27 October,
behelzende de laatste *Fransche* en *Belgische* Nieuwstijdingen, benevens de *Fransche Beursprijzen* van den volgenden dag.

BELGIE.

BRUSSEL, den 26sten October.

Bij een besluit van den 19den dezer hebben wederom een aantal bevorderingen bij het leger plaats gehad.

— De maarschalk *Mortier* en zijn secretaris de prins van Eckmuhl, hebben gisteren hunne reis van hier naar Parijs voortgezet.

— De *Standaard van Vlaanderen* vermeldt, dat de generaal *Niellon*, laatstleden zaturdag een parlementair naar Sluis gezonden heeft, met verzoek, om den afloop van het water niet op te houden, aan welk verzoek was voldaan geworden.

— Naar men uit Namen meldt, is de heer *Pescatore* van Arlon aldaar overgebragt. Volgens den Namenschen *Eclaireur*, zou men den heer *Pescatore* hebben voorgesteld, hem op dezelfde wijze als den heer *Thorn* te behandelen; hem namelijk vergunnen een huis in de stad te bewonen, onder voorwaarde, dat hij door twaalf genda.-nen, op zijne eigene kosten, zou worden bewaakt. — Het *Mémorial* vermelde gisteren, dat al de stukken betrekkelijk deze zaak naar Londen, Parijs, Frankfort, Weenen en Berlijn gezonden zijn.

Naar de *Lynx* heden verzekert, was er te Brussel bevel gekomen, aan 't welk onmiddellijk gevolg was gegeven, om den heer *Pescatore* in vrijheid te stellen, uithoofde het bewezen zou zijn geworden, dat dezelve binnen den strategischen omtrek der vesting Luxemburg was gearresteerd. Zulks wordt evenwel voor niet zeer waarschijnlijk gehouden.

— De minister van justitie, *Lebeau*, heeft eene circulaire aan de procureurs-generaal bij de drie hoven van appel gezonden, om hen van zijne komst aan het ministerie kennis te geven, hen tevens bij die gelegenheid tot vastheid in de handhaving der wetten en van het bestuur aanmanende.

— Hetgeen de gemoederen op dit oogenblik bezig houdt, zegt *l'Emancipation*, is de vraag, welk gedrag Pruissen ten aanzien van België wil houden, bij de dwangmaatregelen die tegen Holland zullen worden aangewend. Correspondentien zoowel als de pruissische, parijsche en londensche dagbladen hielden de bevestiging, dat gemeld gouvernement, door zijnen gezant te Parijs, den heer *Werther*, zich tegen de fransche tusschenkomst te land verklaard had en verscheiden legerkorpsen naar onze grenzen afzond. De informatien van *l'Emancipation* stelden hem echter in staat — naar hij zijne lezers verzekeren wil — al de geruchten van belangrijke bewegingen onder de pruissische troepen tegen te spreken, terwijl hij, wat de vertoogen van den heer *Werther* betroffen, zich met de hoop vleit, dat Pruissen en Oostenrijk, in geval er dwangmaatregelen gebezigd werden, niet ten voordeele van Holand zouden tusschen beiden komen, en wel om reden, dat beide daarvan in hunne nota's nog niet hadden gerept!

FRANKRIJK.

PARIJS, den 24sten October.

De heer *de Talleyrand* heeft voor eenige dagen eene zeer ernstige nota aan het engelsch ministerie overhandigd, waarin met zoo vele woorden gezegd werd, dat Frankrijk, indien hetzelve geene medewerking vond, des noods alleen de beslissing der belgische zaken door de wapenen zoude op zich nemen. De minister *Palmerston* moet echter daarop geantwoord hebben, dat hij volkomen van de noodzakelijkheid overtuigd was, om zoodra mogelijk een einde aan deze moeijelijke kwestie te maken, dat hij evenzeer gevoelde hoeveel er het fransch ministerie aan gelegen was, om bij de opening der wetgevende kamers een gunstig verslag deswegens te kunnen uitbrengen, maar dat men tevens bedacht moest zijn om den algemeenen vrede, die nu door twee jaren onderhandelens was bewaard gebleven, niet op eens en door overijling in de waagschaal te stellen; dat hij dus eenig uitstel vroeg, om in den raad van ministers deze zaak met bedaardheid te kunnen behandelen, en voorts het Fransch gouvernement wilde verzocht hebben, dat hetzelve niet alleen de vijandelijkheden zoude beginnen, waardoor de rust van geheel Europa en welligt de goede verstandhouding tusschen de beide hoven konde bedreigd worden.

Het gevolg van deze belangrijke conferentie is geweest, dat de beweging van het Noorder-leger werkelijk eenige dagen is verschoven. *(Constitutionnel.)*

— Het zonderlinge voorstel, dat de Fransche zaakgelastigde te Brussel voor eenige dagen aan het Belgisch ministerie zoude hebben gedaan, om namelijk Limburg en Luxemburg door Pruissische troepen te doen bezetten, is door den heer *Goblet* afgewezen, en zal waarschijnlijk ten gevolge hebben, dat de heer *deLatour Maubourg*, om de weinige behendigheid, waarmede hij hetzelve gedaan heeft, wordt teruggeroepen.

— In weerwil van al de toebereidselen tot eenen aanstaanden veldtogt, is men vrij algemeen van gevoelen, dat het gouvernement geen beslissenden stap zal doen, voor de aankomst van den heer *Pozzo di Borgo*, die den 27sten dezer gewacht wordt, en door zijn verblijf te Berlijn en te Weenen als de vertrouwde der drie Noordsche mogendheden kan beschouwd worden. Intusschen is het nagenoeg onmogelijk, dat het Noorder-leger in dezelfde positien op de uiterste grenzen vereenigd blijve. Te Valenciennes zijn reeds een aantal zieken, en meer dan 200 paarden zijn voor eene besmettelijke kwaal bezweken.

Het leger moet voorwaarts gaan of ontbonden worden; het heeft zulks met de revolutie van Julij gemeen. (*Gazette de France.*)

— De maarschalk *Gérard* wordt dagelijks bij den koning en bij den minister van oorlog ontboden, om over den toestand en de sterkte van het leger verslag te doen. Doch hoezeer dit verslag reeds lang voldoende is, wacht hij te vergeefs naar den last om zich derwaarts te begeven.

— De oppositie-bladen van alle kleur, maken zich de besluiteloosheid van het ministerie ten nutte, om hetzelve heviger dan ooit te bestrijden. Onder anderen zijn er eenige, die voorzeker niet zonder eigenbelang, dagelijks het gevaar voor oogen houden, hetwelk de algemeene vrede en bij gevolg ook de rust van Frankrijk bedreigt, indien de tegenwoordige bewindslieden, alleen met het doel om zich in de wetgevende kamers eene meerderheid te verschaffen, de vijandelijkheden begonnen; want dat zoodanig inderdaad het oogmerk is, wordt nagenoeg door niemand betwijfeld. Voorts is niet alleen de meerderheid, waarop het ministerie zoude kunnen rekenen, maar ook de waarschijnlijke keuze van eenen voorzitter der kamer van afgevaardigden, het onderwerp van gissingen en twisten. De heeren *Dupin* en *Laffitte* zijn degenen, die daarbij het meest in aanmerking zouden komen; de eerste zoude zich welligt met het bestuur op de eene of andere wijze kunnen verstaan, en de ministerielen zullen hem voorzeker ondersteunen. Indien daarentegen de heer *Laffi te* werd verkozen, zou de oppositie zelfs die van de uiterse linkerzijde zegepralen. Men ziet deze belangrijke beslissing met te meer bezorgdheid te gemoet, omdat de benoeming der heeren *de Broglie* en *Guizot* werkelijk eene groote verdeeldheid tusschen de voormalige volgelingen van het ministerie schijnt te hebben veroorzaakt. Onderscheiden afgevaardigden, wier gevoelen van invloed mag genoemd worden, hebben zich openlijk uitgelaten, dat zij zich thans aan het stelsel van het bestuur niet wilden verbinden. Onder meer andere noemt men de heeren *Viennet*, *Etienne*, *Baillot*, de generaal *Jacqueminot*, de maarschalk *Gerard* en *Lobau*.

— In den verloopen nacht moet een der schildwachten aan het park te Neuilly, waar zich de koninklijke familie bevindt, door onderscheiden personen zijn aangetast, die hem vroeger eene aanmerkelijke som gelds hadden geboden, indien hij hen wilde doorlaten.

— Bij koninklijke ordonnantie is bij het instituut eene vijfde klasse, voor de zede- en staatkundige wetenschappen, die door *Napoleon* werd afgeschaft, hersteld geworden. Er zijn nog negen der voormalige leden dezer klasse in leven, namelijk de heeren *Sieyes*, *Merlin*, *Roederer*, *Garat*, *Dacier*, *Cessac*, *Thibaudeau*, *Destutt de Tracy* en *Degerando*.

— De fondsen waren heden (24 October) genoteerd: de 5 pCts. kont. en op tijd 95; de 3 pCt. kont. 66,20; op tijd 66,05; Nap. renten kont. 79,85; op tijd 79,70; Sp. perpet. 56¾ kont.; 57⅛ op tijd; Cortes niet genoteerd; Leening 1832, 95,80 kont.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 27sten October.

Gisteren is te 's Hage overleden Z. Exc. de minister van staat, de heer *Repelaer van Driel*, algemeene rijkskassier, gewezen voorzitter van de bank te Brussel, in een tachtigjarigen ouderdom.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, zijn de notulen van de geheime zittingen van 18, 22 en 23 dezer, waarin Z. Exc. de minister van Buitenlandsche Zaken eene staatkundige mededeeling heeft gedaan en beraadslaagd is geworden over het aan Z. M. aan te bieden adres, gelezen en goedgekeurd. Van wege de Eerste Kamer is vervolgens het berigt van de aanneming van het adres door dezelve voorgelezen. De heer *van Asch van Wijck* heeft verslag uitgebragt over de door de commissie der Kamer volbragte taak tot aanbieding van het adres aan den Koning. Zij had zich daartoe op eergisteren met de commissie der Eerste Kamer vereenigd, zich in plegtigen optogt naar 's Konings Paleis begeven, alwaar de deputatie der Staten-Generaal, die in acht rijtuigen gezeten was, met de gewone eerbewijzingen is ontvangen. Graaf *van Reede* heeft den Koning voorlezing gedaan van het adres, dat daarna aan Z. M. is aangeboden. Hoogstdezelve heeft daarop alstoen hoofdzakelijk geantwoord:

» Dat Hoogstdezelve met het levendigste genoegen, vooral in deze omstandigheden, dit adres ontvong, hetwelk bij eenparigheid van stemmen was aangenomen, als een bewijs opleverende van de eenstemmigheid van gevoelens tusschen Z. M. en het volk, dat hij daaruit verhoogde kracht ontleende om de belangen der Natie te blijven voorstaan, en om den loop der gebeurtenissen, met vertrouwen op de Voorzienigheid, af te wachten.”

De commissie wordt voor den ten einde gebragten last bedankt; zullende het adres en ’s Konings antwoord worden gedrukt en rondgedeeld.

Zijn ingekomen twee boekwerken, als: *Besluiten der Staten-Generaal van de Vereenigde Nederlanden*, door den heer *de Jonge*, ’s rijks archivarius, en een ander over onze *Oost Indische Bezittingen*. Dezelve zullen in de boekerij worden geplaatst.

De vergadering wordt daarna onbepaald gescheiden. Men verneemt echter dat zij heden moet bijeen komen, om het verslag der centrale afdeeling aan te hooren over het ontwerp van wet tot beschikbaarstelling der oorlogs-credieten, over de twee laatste maanden van dit jaar. In de afdeelingen moeten daarop zeer weinige bedenkingen gemaakt zijn. Ieder lid is doordrongen van de noodzakelijkheid om de Regering de middelen toe te staan, om ons bestaan, onze onafhankelijkheid en onze belangen, in het nog overblijvende van dit jaar, op eene even waardige wijze als tot dus verre, te blijven verdedigen en te behartigen.

— De engelsche dagbladen van 23 dezer bevatten het jongste antwoord van den baron *Zuylen van Nyevelt*, in naam der hollandsche regering aan de londensche conferentie ingediend, op de protocollen n°. 79 en 70; deze nota is van den 18den dezer gedagteekend. Zie hier het laatst gedeelte derzelver:

» De onderhavige nota geen ander doel hebbende dan zekere gebeurtenissen op te helderen, en niet om den geheelen inhoud der protocollen 69 en 70, die nog niet officieel aan het haagsche kabinet zijn medegedeeld, door te loopen, zoo heeft de ondergeteekende zich van de hem opgelegde taak gekweten, zich daarbij zulke nadere uitleggingen voorbehoudende, als de omstandigheden mogten kunnen noodzakelijk maken, met betrekking tot andere gedeelten van die staatkundige verrigtingen en de regten van zijn gouvernement, alzoo de gevolgen te keer gaande, welke anderzins uit het daaromtrent thans door hem bewaarde stilzwijgen mogten worden afgeleid.

» Er blijft hem een pijnlijke pligt te vervullen over, die namelijk van het diepe leedgevoel te moeten getuigen, hetwelk de Koning daardoor heeft ondervonden, dat in die protocollen en in de daarmede betrekking hebbende documenten de schikkingen eeniglijk voor Belgie zijn bestemd, doch zonder de tallooze door Z. M. gemaakte inwilligingen in aanmerking te nemen, wordt aan het gouvernement der Nederlanden geweten aan alle vereffening de deur gesloten te hebben, en ontvangende, als een natuurlijk iets, de stellige en versche aankondiging van wege Belgie, dat het, na den afloop der volmagt van deszelfs gevolmagtigden, in niets verder zoude bewilligen, er wordt eene taal gevoerd tegen hem, die ontwaakt is geworden, hetgeen door den goeden uitslag der onderhandeling behoorde overgedragen te worden op hem die in ontvangst neemt, en waarop men in stede van de door den eersten gemaakte opofferingen als eene bijzondere voorwaarde op den laatsten te leggen, verwacht dat de beroofde zoude zeggen: *Ik ben te vreden*, en onophoudelijk zoude toestemmen dat alle inschikkingen wierden ter zijde geschoven, zoo lang zulks zijne tegenpartij mogt behagen. Er werde gezegd: Het haagsche kabinet wikkelt zich te zeer in begoochelingen.

» Indien dat gezegde kon toegepast worden op de innige overtuiging, dat een wettige souverein, die, zich onderwerpende aan de wet van nooddwang, zich op het punt bevond om aan oproer te moeten prijs geven het grootste gedeelte zijner staten, twee derden van de bevolking zijns Rijks, en de helft zijner familie-bezittingen, voorts te bewilligen om de geïnsurgeerde gewesten te ontslaan van een verbazend groot gedeelte der openbare schuld en hun gewigtige maritime voordeelen toe te wijzen, zoo is hij toch ten minste noch verpligt noch geregtigd, om aan hun genade het levensbelang en al de geheele onafhankelijkheid eens volks over te laten, dat hem getrouw is gebleven; evenmin kan de constitutionele koning eener vrije, nadenkende en godsdienstige natie in zijne buitenlandsche betrekkingen eenen weg inslaan, strijdig met den publieken geest en met de eenstemmige gevoelens zijner onderdanen, om het, overigens, indien hun maatschappelijk bestaan op het spel stond, hem niet vrij staat, om zijn volk als een zoenoffer voor de algemeene of gewaande verwikkelingen van Europa over te leveren. Den ten onregte zou het hollandsche gouvernement zich met begoochelingen streelen, en trachten, aan dezelven het voorkomen van wezenlijkheid te geven, door dezelve als den grondslag zijns staatkundigen stelsels aan te nemen.

» De ondergeteekende neemt deze gelegenheid waar, om aan hunne Excellentien de Gevolmagtigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittannie, Pruissen en Rusland, de verzekering zijner hoogachting te betuigen.” (get.) H. van Zuylen van Nyevelt.

Londen, 18 *October* 1832.

— Volgens een der engelsche bladen, was het gouvernement voornemens, om door het zenden van meerder scheepsmagt naar den Taag de vorderingen der engelsche onderdanen tegen dom *Miguel* nieuwe kracht bij te zetten. De *St. Vincent* van 120 stukken, uit de Middellandsche Zee, de *Britannia* mede van 120 stukken, van Plymouth, de *Rover* en een bombardeersloep, van Gibraltar, moeten in allerijl naar Lissabon zeilen en zich bij het eskader van admiraal *Parker* voegen. Een ministerieel blad bevestigt het berigt van het zenden der genoemde schepen naar Portugal, doch verzekert, dat dit geenzins geschiedt om de bovenvermelde reden, maar alleen om drie schepen te vervangen, welke order hebben om het smaldeel op den Taag te verlaten en zich met de vloot van sir *Pulteney Malcolm* te vereenigen.

— De heden morgen bij ons ontvangen belgische berigten behelzen niets van aanbelang dan alleen de benoeming van den heer *Duvivier*, administrateur der douanen, tot den post van minister van financiën. Reeds voor een paar dagen had het dagblad *l’Union* verzekerd, dat dezelve die portefeuille slechts *ad interim* zou aanvaarden. Het wordt niet gezegd, of de heer *Duvivier* bij dit besluit gebleven is. — Het *Mémorial* verzekert, dat het nieuw ministerie dagelijks op het bureau van de buitenlandsche zaken bijeenkomt en men begonnen was met proces-verbaal van de zittingen te houden. — In een berigt uit Valenciennes van den 25sten dezer, als wanneer de maarschalk *Gerard* van Parijs aldaar nog niet teruggekomen was, wordt de meening geuit, dat, of de maarschalk *Molitor*, of de maarschalk *Clauzel*, denzelven in het opperbevel vervangen zou. Ook daar was het gerucht loopende, dat de intogt van het leger in Belgie tegen den 27sten (op heden) was bepaald; doch was men ook tevens van gevoelen, zoo er al met de daad toe besloten was, dat er binnen de 48 uren, die nog tusschen beide waren, zeer ligt, ja waarschijnlijk tegenbevel zou komen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 24sten October.

Ook in de Pruissische staten zijn thans de besluiten der Duitsche bondsvergadering van den 5den Julij en volgende officieel bekend gemaakt. De afkondiging luidt woordelijk aldus:

Wij *Frederik Willem* enz. Door de strafbare pogingen, die in eenige staten van het Duitsch verbond, de inwendige rust en de openbare orde in gevaar hebben gebragt, heeft de bondsvergadering zich genoodzaakt gezien om met den meesten ernst, over gemeene maatregelen, tot instandhouding der wettige orde in Duitschland, te raadplegen, en dien ten gevolge in hare 24ste zitting van dit jaar, op den 5den Julij 1832, de volgende besluiten te nemen. (Hier volgen de besluiten.) Ofschoon wij in het vertrouwen en in de beproefde genegenheid onzer getrouwe onderdanen den meest voldoenden waarborg voor het behoud der inwendige rust mogen vinden, en onze staten geheel vreemd zijn gebleven, aan de bedroevende voorvallen, welke de bondsmagt zich verpligt heeft gezien door wettelijke voorschriften te keer te gaan, zoo hebben wij toch, als lid van het bondgenootschap, geene zwarigheid gevonden, om de hiervoren vermelde besluiten als wettige, en voor alle onderdanen der bondsstaten verbindende bepalingen openlijk bekend te maken, en ons staatsministerie te gelasten, dat dezelve in de verzameling van wetten zullen worden opgenomen, enz.

— Het adres aan de bondsvergadering, de besluiten van 28 Junij en 5 Julij betreffende, hetwelk reeds in het Keurhessische werd rondgedragen, is den 19den der vorige maand, met 1680 handteekeningen voorzien, naar deszelfs bestemming verzonden en, tot bevreemding van velen, door de kanselarij van het bondgenootschap aangenomen.

— Ten gevolge der uitnoodiging door de centrale commissie der Zwitsersche vereeniging van Scherpschutters, hebben zich op den 14den dezer te Krutwijl, in het kanton Lucern, meer dan 300 leden tot eene algemeene vergadering vereenigd. Het onderwerp der beraadslaging is voornamelijk geweest het gevaar, waarmede Zwitzerland door buitenlandsche wapenen bedreigd werd, en de middelen door welke men de nationale onafhankelijkheid zoude bewaren. Voorts heeft men in de aldaar gehouden gesprekken eene gematigdheid en gehechtheid aan de openbare orde opgemerkt, welke zelden bij dergelijke geheel ongeroepene vergaderingen gevonden wordt. Ten bewijze van het een en ander zijn de volgende bepalingen vastgesteld. 1°. dat men een vrijkorps van scherpschutters zoude zamenstellen, om alle overlast van buiten dadelijk te keer te gaan. 2°. dat men alle twisten over staatkundige aangelegenheden, voor het inwendig bestuur ter zijde zoude stellen. 3°. dat dit vrijkorps zoude ontbonden worden zoodra de troepen van het bondgenootschap vereenigd waren, tenzij hetzelve op last van den opperbevelhebber van het bondgenootschappelijk leger mogt worden in dienst gehouden. 4°. dat ter uitvoering dezer bepalingen eene commissie zoude worden benoemd.

— De nieuw benoemde Engelsche gezant, de heer *Bligh* heeft den 9den dezer aan Z. M. den Keizer van Rusland zijne geloofsbrieven overhandigd. De maarschalk *Mortier* heeft den volgenden dag zijn afscheidsgehoor gehad.

— In de omstreken van Neurenberg heeft het onverwacht in den nacht van den 18den op den 19den dezer, zoo sterk gevroren, dat meest alle vruchten, onder anderen ook de druiven daarvan waren aangedaan. — Voor het overige zal de wijnoogst, in het zuiden van Duitschland, door het schoon najaar begunstigd, beter uitvallen dan men gedacht had.

— Te Pforgheim in het Badensche heeft men voor eenigen tijd de overblijfsels eener romeinsche legerplaats ontdekt, welke vrijgoed bewaard is gebleven, en meest alle dergelijke in grootte verre overtreft.

EEN WOORD VAN VERDEDIGING.

Van den beginne onzer periodieke loopbaan, hebben wij getracht, de beginselen te huldigen, waaraan ons blad gedeeltelijk deszelfs aanzijn te danken had. Toen de woelingen eener factiezuchtige partij de grondvesten van het zoo gelukkig Nederland deden schokken, toen wij theorien en leerstellingen hoorden verkondigen, die, onder den naam van vrijzinnige denkbeelden, - ter materiele en morele verbetering van het volk, zoo het heette, - overal werden uitgevent en rondgedragen, en de gemoederen der onbedachtzamen, met herschenschimmen en droombeelden eener onbestaanbare orde van zaken vervulden, dacht het ons pligt te zijn, ook het veld der staatkundige polemiek te bewandelen. Oud Nederlanders, geboren op den grond, waaruit de ware vrijheid, de verlichting en echte volksbeschaving ontsproten waren, hadden en geboorte en opvoeding ons tot deelgenooten gevormd van de grondbeginselen, die reeds door het voorgeslacht werden gehuldigd, als de eenige, waarop eene maatschappelijke orde van zaken, immers in ons vaderland en in verband met deszelfs volksgeluk, konde steunen.

Als vrije Nederlanders, kwam het denkbeeld van opperheerschappij, onbeperkte magt, absolutismus, of hoe men het ook noemen moge, ons even afschuwelijk voor, als de leerstelsels der fransche vrijzinnige school, die in de zoogenaamde *temples de la raison* werden verkondigd. Door opvoeding, en meer nog door ondervinding, welke wij uit de loopende gebeurtenissen geput hadden, leerden wij wezenlijkheid van schijn, — leerden wij het *inwendige wezen* van den *uitwendigen vorm* onderscheiden en uit die leering werden de grondstellingen geboren, die wij niet opgehouden hebben te verkondigen.

Deelgenooten van eenen grondwettig gevormden staat, hielden wij ons vast aan de bladen, waarop de hand van den wetgever de wil des volks had uitgedrukt; erkenden wij ten allen tijde, dat eene gematigde tegenkanting (*oppositie*) alleen in staat was, het evenwigt te doen stand houden, dat er tusschen regeerders en geregeerden, tot het behoud van beiden, moet bestaan. Voorstanders onzer grondwettige vrijheden, en van die verbeteringen, die veranderde omstandigheden en de vorderingen in algemeene volksbeschaving vereischten en nog vereischen, juichten wij elke schrede, die ons dit wenschelijk doel nader bragt, van harte toe, en daar wij in het werk en in het streven van den koning en hoogdeszelfs regering deze gewenschte rigting zagen, sloten wij ons met des te meer liefde aan dien kant aan, naar mate de kenbaarste pogingen onzer regering ten goede, meer en meer tegenkanting en eigenbelangzuchtige tegenwerking ondervonden.

Door overtuiging bezield, was onze keuze VRIJ; terwijl het innige bewustzijn, dat deze keuze die van het bezadigde gedeelte der natie was, ons tevens als pligt oplag, die zijde, waaraan wij ons bij voorkeur aangesloten hadden, van tijd tot tijd wenken te geven, wanneer van de aangenomene rigtings-lijn werd afgeweken.

Wij predikten bij herhaling: Eenvoud in zeden, gehechtheid aan het vaderland en wat tot het vaderland behoort; maar bovenal dien echt godsdienstigen zin, welke het voorgeslacht zoozeer tot eere strekte, en evenzeer het kenmerk moet uitmaken van den burger van den vernieuwden staat.

Tegenstanders van alle verderfelijke leeringen, uit de fransche school ontsproten, [illegible] te zullen doordringen, waakten wij, zooveel als het ons doenlijk was, dat derzelver doel bij ons althans geenen gereeden ingang vond.

De Julij-omwenteling in Frankrijk zagen wij stilzwijgend aan, omdat wij eerst den *uitwendigen vorm* van het *wezen* wilden onderscheiden. De tijd van beproeving was nog niet voorbij, toen onze aandacht op eene dergelijke gebeurtenis in ons koningrijk, meer onmiddellijk gevestigd werd. De eene omwenteling leerde ons de andere kennen. De eerste werd vijftien jaren *voorbereid* door hen, die zich liberalen noemden, de tweede vond vijftien jaren lang in de priesters en in de hooge aristocratie, hare ijverigste bewerkers. De overwinnaars zelven bekenden openlijk hunne langdurige pogingen, en al had een *Karel X* (van wien wij op verre na geene voorstanders zijn) nimmer de wetten des lands door eigenmagtige ordonnantien doen vervangen, dan had hij toch eenmaal moeten bukken voor het geweld, zoo lang te voren in het donker gesmeed.

De gevolgen der Julij-omwenteling deden ons haar in het ware licht zien; het was niet het volk dat een grootere mate van vrijheid verlangde; het waren de zoogenaamde liberalen, die de plaats der afgetredenen wenschten in te nemen.

De heldhaftige worsteling der Polen, voor een onafhankelijk bestaan, vervulde ons met bewondering, en hoogachting [illegible] wij het volk toe, dat zooveel deed, met zoo veel heldenmoed voor zijne vrijheid streed, alhoewel wij des niet te min in de eerste aanleggers dezelfde werklieden bespeurden, dezelfde bedoelingen ontwaarden, die wij in de Julij- en September-omwentelingen hadden opgemerkt.

Wij verafschuwden eenen dom *Miguel*, doch waren spaarzaam om onze lof eenen dom *Pedro* toe te zwaaijen, die, onder den schijn van eene grondwet aan Portugal te willen schenken, met eene goede dosis willekeurig gezag van uit Brazilie gejaagd was, en thans in het eerstgenoemd gewest zijne rol wenschte door te zetten.

Wij, aanhangers dier vrijheid, welke onze voorvaderen reeds huldigden, hechtten ons voorts als kinderen van het groote huisgezin aan Hem, die belast is over hetzelve te waken en die getoond had, met waardigheid, eene rol te willen en te kunnen vervullen, die de liefde van het volk en eene overgeërfde dankerkentenis hem had opgedragen. Gingen wij in onze liefde tot het vaderland, tot onze verkregene instellingen, en in de vereering van al wat voortkwam van het hoofd des grooten huisgezins, in het oog van sommigen, enkele keeren te ver, dan behoort, vooral in de tegenwoordige tijden, deze vereering nog onder die gevoelens, waarin zelfs het overdrevene achtenswaardig blijft!

Met innig smartgevoel zagen wij ons dus rangschikken onder de voorstanders van het *absolutismus*, door een' man, wiens personele hoedanigheden, wij hoogschatten, doch met wiens staatkundige gevoelens wij niet altijd eensgezind denken. En wat gaf den heer *van Dam van Isselt* het regt, om een oordeel te vellen, dat wij met *verontwaardiging* van ons afwerpen: „*Les véritables amis de leur patrie et de leur roi ont les yeux ouverts sur vous, partisans de l'absolutisme! Déposez vos opinions dans les colonnes . . . . de la gazette de Breda.*" (*Quelques observations par E. W. van Dam van Isselt*, bladz. 16.)

Het jammert ons, door een man, wiens doorzigt hem in staat stelt schijn van wezenlijkheid te onderscheiden aldus, zoo geheel ten onregte, beoordeeld te worden, doch door dit gezegde, en uit den geheelen zamenhang en de strekking zijner kleine *brochure*, waarin eenige vaderlandsliefde, gedurig met valsche leerstelsels (waarop wij nader zullen terugkomen) verward en in strijd zijn door een geworpen, - blijkt het, dat de heer V. D., door natuurlijke drift voortgestuwd, den *uitwendigen vorm* voor *het inwendige wezen* huldigt.

Wij eerbiedigen de personele hoedanigheden en vaderlandsliefde van den heer V. D., die hem vrijwillig, gemak en weelde deden verwisselen, tegen de ongemakken en de gevaren van het krijgsmansleven, doch met vele zijner *opmerkingen* kunnen wij ons niet vereenigen.

De heer V. D. heeft zijne gevoelens, wij hebben de onze; beide zijn aan het publiek medegedeeld. De heer V. D. geeft raad, en ook dezen weg staat ons vrij. De heer V. D. spreekt tot de absolutisten, waaronder wij door Zijn Edele, *nota bene*, gerangschikt worden, wij zullen tot den heer V. D. en degenen, die het met Z. E. eens zijn, een enkel woord spreken:

Het schijnt aangenomen te zijn, dat zij, die de heerschende begrippen in derzelver geheelen omvang niet aankleven, alle naar posten en hofgunsten moeten jagen en zwoegen. Onder die *categorie* schijnt de heer V. D. ons ook te willen begrijpen. Gesteld dat dit zoo ware, dan was het in ons belang, dat wij onze namen openlijk kenbaar maakten; dit toch zal men moeten toestemmen: Het tegendeel had echter altijd bij ons plaats, daar slechts eenige vertrouwde vrienden onze namen en betrekking tot dit Blad kenden. — „*Materieel belang* is hun drijfveer" Ware dit met ons het geval, dan konden wij niet anders, ONBEKEND aan het gouvernement zijnde, dan op de heerschende denkbeelden van het publiek werken, om dáár ons belang te zoeken, en deden wij zulks, waarvan wij ons niet vrij kunnen spreken, dan toch kan eene goede opname, waarop wij ons beroemen kunnen, niet dan vóór *onze* grondbeginselen pleiten.

Maar den geworpen bal, altijd nog in de veronderstelling dat wij dien zouden moeten opvangen, kunnen wij terug kaatsen.

Er zijn menschen, die zich door den *uitwendigen vorm* laten wegslepen, en die in de schijntoejuiching des volks, in de *ovation à la Odillon Barrot*, *Lafayette*, *Manguin*, het hoogste menschelijke geluk zien, en omdat zij niet in het eene wenschen uit te blinken, naar het andere streven. Het zoogenaamde *liberalismus* opent voor die wenschen eenen breeden weg! Hij die de julijomwenteling in eene algemeen gelezen taal bezingt, is verzekerd in de hooge aristocratie van het liberalismus, (want deze heeft ook hare aristocratie) in Frankrijk ten hemel te zullen worden geheven. Het zou ons echter jammeren, den heer V. D. van dien kant lof te zien toezwaaijen; zijne vaderlandsliefde is beter en bezadigder toejuiching waardig!

Bij constitutionele vormen zijn openlijke parlementaire debatten noodzakelijk. Die noodzakelijkheid erkennen wij; doch hoe onmisbaar zulks ook is, beschouwen wij ze als een noodzakelijk *kwaad*, dat menige vlugge spreker verleidt, om het *inwendige wezen*, voor den *uiterlijken vorm* op te offeren, en ongelukkigerwijze wordt deze laatste meestentijds door de groote massa's in het eerste oogenblik het hevigste toegejuicht. Dit is verleidend, te streelend voor de eigenliefde; het zijn klippen, waarop menig vaderlandslievend hart, met de beste bedoelingen bezield, schipbreuk lijdt; Niet altijd wordt de loods aangehoord, die het schip door de geweldigste branding zou weten te sturen!

Dat menigeen aarzelt, de leeringen van den dag te huldigen, zijn wij verre van te misprijzen: daaraan erkennen wij het voorzigtige en beradene karakter van den Hollander. Die aarzeling zouden wij vooral in de tegenwoordige tijden gaarne in den heer

V. D. bespeurd hebben. De julij-omwenteling heeft onze lof niet noodig, wanneer zij wezenlijk is, zoo als de heer V. D. haar noemt: » *Si calme, si forte et si sage.*"

Maar wat zal de heer V. D. zeggen, wanneer de helden der Julij-omwenteling, in persoon, stroomen van Oud Nederlands bloed zullen hebben vergoten, wat zal hij zeggen, wanneer, dat God verhoede, de Julij-omwenteling met al hare gevolgen ons vernederd, beschimpt, ons onafhankelijk bestaan en onze levensbeginselen vernietigd hebben, wanneer menige bouwval, menig versch toegeworpen graf de verwoestende hand der Julij-omwenteling op onzen vaderlandschen bodem zal doen kenmerken, zullen wij dan nog met den heer V. D. moeten uitroepen: » *l'Europe attentive à ce grand et noble mouvement d'un peuple libre, admire cette révolution de Juillet si calme, si forte et si sage.*"? Moeten wij eene omwenteling huldigen, die hare magtige phalanxen aan vier millioenen menschen leent, om twee millioenen vrije burgers van Oud-Nederland te bestrijden? Neen, die *observations*, verre van ons te overtuigen, sterken ons meer en meer in het gevoelen, dat wij ons hoe langer hoe vaster aan onze vrije instellingen moeten vastklemmen, maar ook met te meer klem, *eenvoud in zeden* en *terugkeer* tot het *oude echte nationale karakter* onzes landaards moeten prediken. Laten wij ons door geen vreemden tooi opsmukken, wachten wij ons vooral om vreemde wijzen en gebruiken na te volgen, werpen wij verre van ons af, al wat naar *uitwendigen vorm* gelijkt, om ons aan het *inwendige wezen* te hechten.

Wij hebben met deze weinige woorden, gedeeltelijk onze geloofsbelijdenis hernieuwd; wanneer de andere staatkundige orkanen, welke ons bedreigen, onze aandacht niet zoo bepaald meer vestigen, dan zullen wij op de brochure van den heer V. D. terugkomen, daar wij te veel hoogachting voor den schrijver gevoelen, dan dat wij ons niet zouden beijveren, eenen indruk bij hem weg te redeneren, die niet dan die van eenen dag kan zijn. Voor dat wij echter van dit onderwerp afscheiden, houde de heer V. D. ons de volgende aanmerking ten goede.

In het bovenstaande hebben wij tegen den *uitwendigen* vorm gestreden; er bestaan echter hierbij uitzonderingen, en wel die, waar de aanneming van het *uiterlijke* het *inwendige wezen* kenmerkt. Op het titelblad dezer brochure, zien wij de eervolle titels van: *membre de la 2e chambre des états généraux, commandant d'un corps de chasseurs volontaires* prijken. De uitwendige vorm is hier slechts gedeeltelijk gehuldigd, maar waarom dit niet in zijn geheel gedaan? waarom de niet minder eervolle onderscheidingen van *chevalier de l'orde militaire de Guillaume, et du lion Belgique, décoré de la croix de bronze*, belooningen op het veld van eer verkregen, er niet achtergevoegd? Zouden deze belooningen, omdat zij koninklijk waren, misplaatst zijn, bij het *liberalismus*, dat de heer V. D. openlijkt huldigt? wanneer hij daarbij aan het *wezen* en niet aan het *uiterlijke* blijft hechten, dan voorzeker neen! en dan hadden deze eene eerste plaats verdiend onder den naam van den man, met wien wij gaarne een woord willen wisselen.

Beursprijzen der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, 26 October 1832.

				geb.
NEDERLAND, Werkelijke schuld, 2½ pCt.	f 41 5/8	à	42 1/4	42 1/8
Uitgestelde schuld.	[illegible]	à	[illegible]	
Kansbiljetten.	15 1/2	à	16 [illegible]	15 7/8
Amortisatie Syndicaat, 4½ pCt.	71	à	72	71 3/4
Idem idem, 3½ pCt.	56 1/4	à	56 3/4	56 1/2
Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.	92 7/8	à	93 1/4	93
Vrijw. geld. 1831 à 6 pCt.	98 1/4	à	98 3/4	98 1/2
Nieuwe idem 1832 à 5 pCt.	79	à	80	79 [illegible]
Schatkistbiljetten, 6 pCt.	99	à	99 1/4	99 1/8
Handel-Maatschappij, 4½ pCt.	86	à	86 1/2	86 [illegible]
FRANKRIJK, inschr. op 't Grootboek 3 pCt.	67 1/4	à	68	67 5/8
RUSLAND, Bij *Hope en Comp.* 5 pCt.	95 1/4	à	95 3/4	95 1/2
Bij dezelfde 1828, 5 pCt.	96 3/4	à	97 1/4	97
SPANJE, Certific. Amst., 5 pCt.	48 3/4	à	49 3/8	49 1/8
Dezelfde 3 pCt.	29 1/4	à	30	29 5/8
Uitgestelde schuld.		à		

---

* * Heden overleed na een langdurig lijden aan eene longteering, door Gods goedheid zacht en kalm, onze geliefde eenige *DOCHTER*, JOHANNA MARGARETHA, in den ouderdom van bijna 14½ jaar.

Wij betreuren met ons eenig nog overgebleven Zoontje, diep haar smartelijk verlies.

Den huize *Groenendaal*, bij *Hilversembeek*, 19 October 1832.

M. E. G. HOBEMAN,
G. C. H. HOFFMAN,
geb. DE WIJNAARS.

Heden, den 25 October 1832, beviel te *Dongen*, zeer voorspoedig van eenen welgeschapen *ZOON*, ANNA MARIA JACOBA KOGEL, tedergeliefde Vrouw van

P. KUIJPERS,
Notaris.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Met hooge toestemming, zullen de Hollandsche Tooneellisten, onder Directie van Mejufvrouw A. E. OTTINGH, op Dingsdag den 30sten October, het genoegen hebben te vertoonen: DE BAGIJESTREKEN, groot beroemd Blijspel, toe besluit DE WILLEMS-ORDE, *het vaderlandsch mollet, beleid en trouw*, schets uit den tegenwoordigen tijd, met Zang.

De aanvang is precies ten 6 ure.

De directrice beveelt zich in de protectie van alle kunst liefhebbers, en verzekert niets onbeproefd te zullen laten, het geacht publiek volkomen te voldoen, en de avonden regt aangenaam te doen zijn.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Bij Mejufvrouw de Wed. L. OERS op de Groote Markt, door de JONGE ELEVES onder Directie van D. L. BAMBERG.

Aangezien Mejufvrouw *Ottingh* de Stads-Schouwburg heeft gehuurd, zal de ondergeteekende het genoegen hebben, het geacht publiek de Kunstfalenten van deze Jonge TOONEELSPELERS in de Zaal van bovengemelde te doen aanschouwen, waarmede hij het genoegen had, te 's Hage, Rotterdam, Amsterdam en nu jongstleden te 's Bosch en Tilburg de algemeene bewondering en toejuiching weg te dragen.

Drie representatien zullen gegeven worden in opgemeld Lokaal, hetwelk hiertoe expresselijk wordt in gereedheid gebragt, en alwaar de Bredasche schoone sekse meer dan honderd vijftig plaatsen op den eersten Rang zullen kunnen bekomen.

De prijs bij Inteekening voor den eersten Rang is 75 cents, voor ieder Heer of Dame buiten inteekening f 1.

D. L. BAMBERG.

AMORTISATIE SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, ENZ.

AGENTSCHAP *KLUNDERT*.

De Agent van het Domein te *Klundert*, zal, als daartoe geautoriseerd, al of niet, in tegenwoordigheid van den heere Inspecteur der Domeinen in het eerste ressort, en ten overstaan van den heere Burgemeester van de *Zwaluwe*, in het openbaar, aan den meestbiedende, voor den tijd van vier jaren, ingaande den 1sten Januarij 1833, den 26sten November 1832, ten Gemeentehuize op de *Hooge Zwaluwe*, des voormiddags ten tien ure, onder approbatie Verpachten:

De STEENEN WIND-KORENMOLEN en MOLENAARSWONING, met de ap en dependentien van dien, staande en gelegen onder de *Hooge Zwaluwe*, hebbende de gemeente eene bevolking van omtrent 3000 zielen.

De kondition van Verpachting zijn ten kantore van den Agent voormeld te lezen, dagelijks (except des Zondags) des voormiddags, alsmede ter Secretarie op de *Hooge Zwaluwe*.

Klundert 22 *October* 1832.

De Agent voornoemd,
L. H. RUSTERBURGH.

ZUIVER GEPREPAREERD AARDAPPELENMEEL,

Gefabriceerd bij VAN HEES & ZOON te *Ubbergen* bij *Nijmegen*.

Dit *Aardappelenmeel* heeft in onderscheidene steden van ons Vaderland, de algemeene goedkeuring, zoowel tot huishoudelijk gebruik, als voor lijders aan borstkwalen, teeringachtige gestellen, etc. mogen wegdragen, en de plaats van het bekende ARROW-ROOT mogen innemen. De ondervinding heeft geleerd, dat dit *Meel* dezelfde strekking in zich bevat, en als onontbeerlijk voor iedere huishouding kan geacht worden, waartoe zich vooral, *de geringe prijs* dubbel aanbeveelt.

In de meeste steden van ons Vaderland hebben bovengemelden depots gevestigd, diegenen welke zich hiermede nog willen belasten en met de conditien verlangen bekend te zijn, gelieven hunne aanvragen franco aan hen te doen.

---

* * De ondergeteekende berigt het publiek, dat hij voortgaat met het uitgeven der ROZENKNOPJES, tijdschrift voor de Noord-Nederlandsche Jeugd. Dit tijdschrift bevat verscheidenheden uit de meeste vakken van wetenschap en kunst, geheel voor de jeugd ingerigt en bewerkt. Het doel dat zich de redactie met het schrijven van hetzelve voorstelt, bestaat in het mededeelen van datgene, wat de jeugdige lezers belangrijk en nuttig kan wezen; voordeelig op hunne zedelijke vorming kan werken, en het hart doet kloppen, voor alles wat edel en goed is. Overtuigd, dat bij jonge menschen vooral het nieuwe telkens bekoort en belangstelling wekt, heeft men gemeend dit doel het best door de uitgave van een daartoe opzettelijk ingerigt tijdschrift te bereiken, hetwelk alle weken uitkomende, het behagelijke van het nieuwe blijft behouden. De uitgever neemt daarom de vrijheid Ouders en Onderwijzers, op dit tijdschrift opmerkzaam te maken, en deze onderneming hunner welwillendheid aan te bevelen.

Bestellingen worden bij alle Boekhandelaars aangenomen. Het abonnement is f 1,50 per 3 maanden.

D. J. HASPELS,
Boekhandelaar te *Nijmegen*.

---

* * Bij den Boek- en Plaatdrukker T. J. WIJNHOVEN HENDRIKSEN, op de *Hoogstraat* te *Rotterdam*, wordt heden uitgegeven en is algemeen verkrijgbaar gesteld: DE MISDADEN VAN EEN EERLIJK MAN, door LIBRY BAGNANO. Dit werk is niet slechts hoogst belangrijk uit hoofde de persoonlijke Verdediging van den bij ons bekenden in Brussel, door de oproerlingen mishandelden, en thans in den Haag gevestigden schrijver, maar ook wegens het groote licht dat het werpt op den Staatkundigen en Regterlijken Toestand van Belgie na de restauratie in 1815.

Te BREDA, bij BROESE en Comp., Boekdrukkers en boekverkoopers.